

GUÐFINNA HARÐARDÓTTIR

ÁRANGUR AF NÁMS- OG STARFSRÁÐGJÖF Á VINNUMARKAÐI

Náms- og starfsráðgjöf er mikilvægt tæki til að aðstoða og hvetja fólk til að bæta stöðu sína á vinnumarkaði. Hlutverk ráðgjafar felst einnig í því að stuðla að því að mannaúður á vinnumarkaði og menntun nýtist sem best með því að tefla saman áhuga og færni einstaklinga annars vegar og starfs- og námstækifærum hins vegar. Fræðslumiðstöð atvinnulífsins hefur í samstarfi við símenntunarmiðstöðvar á landsbyggðinni, Mími-símenntun og fræðslumiðstöðvar iðngreina unnið að uppbyggingu náms- og starfsráðgjafar fyrir fólk á vinnumarkaði með litla formlega framhaldsskólamenntun. Í þessari grein verður gerð grein fyrir samsetningu hópsins sem sótti ráðgjöf hjá þessum aðilum á fyrri helmingi ársins 2008. Einnig verður fjallað um innihald ráðgjafarviðtalanna.

Einstaklingar, sem sóttu náms- og starfsráðgjöf hjá símenntunarmiðstöðvum, Mími-símenntun og fræðslumiðstöðvum iðngreina á tímabilinu janúar til júní 2008, voru að stærstum hluta konur eða 61% ráðþega. Ef horft er eingöngu til ráðþega símenntunarmiðstöðvanna og Mímis-símenntunar er hlutfall kvenna enn hærra eða 71% ráðþega en hlutfall karlkyngs ráðþega er hins vegar hærra hjá fræðslumiðstöðvum iðngreina, þ.e. Fræðsluskrifstofu rafiðnaðarins og Iðunni – fræðslusetri, eða 80% (mynd 1).

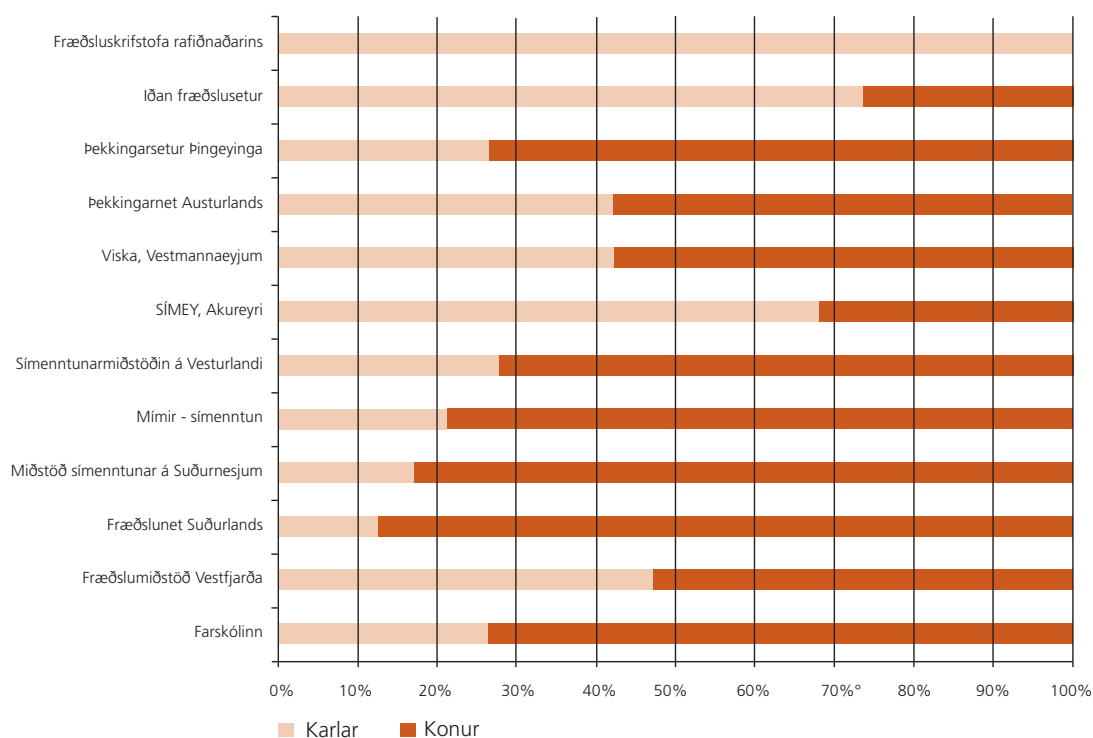
Af öllum þeim ráðþegum, sem sóttu náms- og starfsráðgjöf hjá fyrrgreindum aðilum á tímabilinu janúar til júní 2008, voru langflestir á aldrinum 25–55 ára eða 80% allra

ráðþega, 11% ráðþega voru yngri en 25 ára og 9% ráðþega voru eldri en 55 ára (mynd 2).

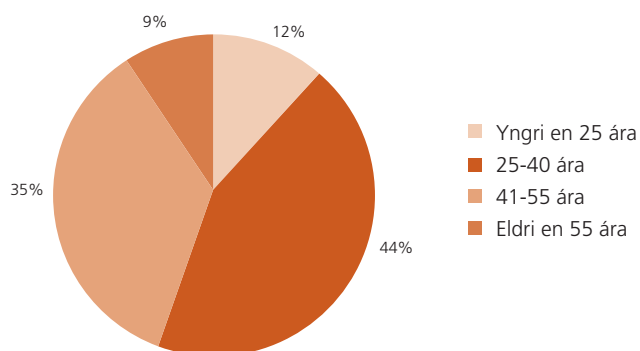
Pegar tölur eru skoðaðar eftir stéttarfélagsaðild ráðþega má sjá að flestir komu úr aðildarfélagum ASÍ eða ríflega sjö af hverjum tíu og um 6% ráðþega eiga aðild að sjóðum BSRB. Hvað fjórðungur ráðþega varðar er ýmist ekki vitað um stéttarfélagsaðild þeirra eða þeir eru skráðir í aðra sjóði en þá sem eiga aðild að ASÍ eða BSRB (mynd 3).

Eins og fyrr segir er markhópur þessa verkefnis fólk á vinnumarkaði með litla formlega framhaldsskólamenntun. Mynd 4 sýnir glögg að vel hefur tekist að ná til þessa hóps að því leyti að langstærsti hluti ráðþega er fólk sem ekki hefur

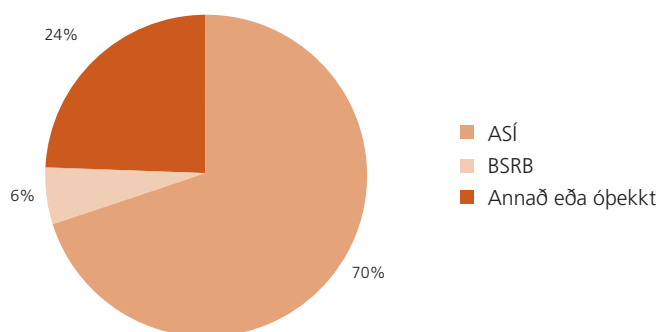
Mynd 1. Skipting ráðþega eftir kyni og fræðsluaðilum janúar–júní 2008

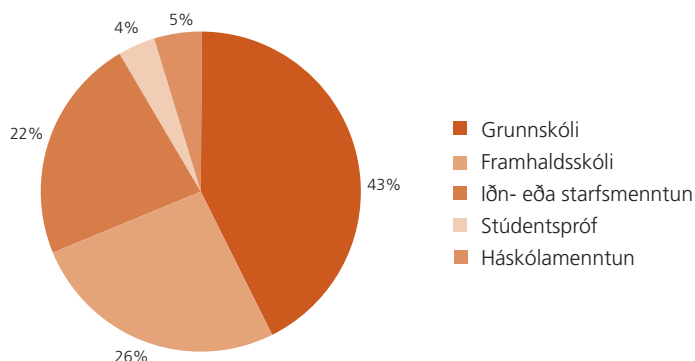
Mynd 2. Skipting ráðþega eftir aldri janúar–júní 2008

Mynd 3. Skipting ráðþega eftir stéttarfélagsaðild janúar–júní 2008

Mynd 4. Skipting ráðþega eftir menntun janúar–júní 2008

lokið formlegu framhaldsnámi. Þannig höfðu 42% ráðþega á fyrri hluta ársins 2008 ekki hafið nám á framhaldsskólastigi eftir grunnskóla og fjórðungur ráðþega hafði hafið nám í framhaldsskóla en ekki lokið því. Um 23% ráðþega voru með iðn- eða starfsmenntun og 9% ráðþega höfðu lokið stúdentsprófi og sumir þeirra hafið háskólanám eða lokið því.

INNIHALD RÁÐGJAFARINNAR

Í byrjun árs 2008 hóf Fræðslumiðstöð atvinnulífsins að safna saman á markvissan hátt upplýsingum um innihald ráðgjafarviðtalanna. Þar er stuðst við eftirfarandi flokkun viðtala:

- Upplýsingar um styttri námskeið
- Upplýsingar um lengri óformleg námstilboð (t.d. námskrár FA)
- Upplýsingar um formlegt nám
- Áhugasviðsgreining
- Mat á raunfærni
- Námsþækni – vinnubrögð í námsþækni
- Sjálfsstyrking
- Ýmsar hindranir/annað
- Aðstoð við starfsleit/ferilskrá
- Tilvísun til annarra sérfræðinga
- Persónuleg mál (kvíði, líðan)
- Undirbúningur starfsloka

Megininntak ráðgjafarviðtala hjá Fræðsluskrifstofu raf- iðnaðarins og Iðunni – fræðslusetri felast í ráðgjöf tengdri mati á raunfærni einstaklinga enda hafa fræðslumiðstöðvar iðngreina tekið virkan þátt í þeim tilraunaverkefnum sem hrundið hefur verið af stað í tengslum við raunfærnimat. Þannig snerust um 44% ráðgjafarinnar um raunfærnimat hjá þessum aðilum, um fjórðungur ráðgjafartímans fóru í upplýsingargjöf um formlegt nám, 8% tímans fóru í að greina áhugasvið ráðþega, 6% í að aðstoða ráðþega við starfsleit eða gerð ferilskrár og um 17% fóru í að ræða ýmiss konar hindranir eða önnur málefni. Sá tími ráðgjafarinnar, sem fór í að ræða persónuleg mál, sjálfsstyrkingu eða greina hvort ráðþegi þyrfti aðstoð annarra sérfræðinga, var vart mælanlegur (mynd 5).

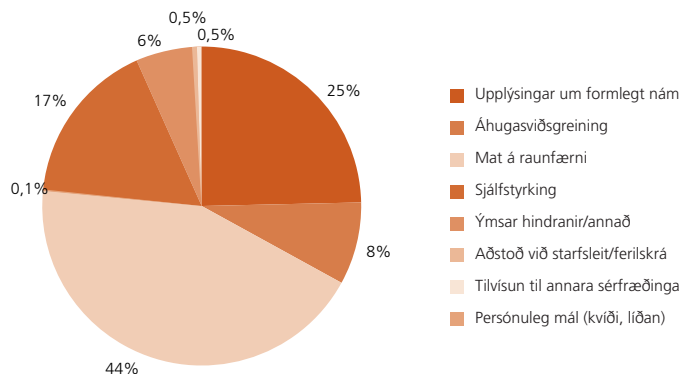
Ráðgjafartíminn skiptist svolítið öðruvísi hjá símenntunarmiðstöðvunum og Mími-símenntun en hjá fræðslumiðstöðvum iðngreina. Þannig fór nærri helmingur tímans þar í að veita upplýsingar um hinar ýmsu námsleiðir, bæði stutt námskeið og lengra nám. Um 14% viðtaltímans fóru í að greina áhugasvið ráðþeganna og svipað hlutfall fór í að meta raunfærni. Á bilinu 3–6% viðtaltímans fóru svo í að aðstoða við starfsleit eða gerð ferilskrár, æfa námstækni, aðstoða við sjálfstyrkingu og ræða hindranir og persónuleg mál. Afar lítill hluti ráðgjafartímans virðist felast í að vísa fólki til annarra sérfræðinga, í sjálfstyrkingu eða að undirbúa starfslok með ráðþegum (mynd 6).

UM HÖFUNDINN

Guðfinna Harðardóttir starfar sem sérfræðingur hjá Fræðslumiðstöð atvinnulífsins. Hún hefur MA-próf í mannauðsstjórnun frá Háskóla Íslands, cand. mag. próf í þýsku frá Kaupmannahafnarháskóla, BA-próf í þýsku frá HÍ og uppeldis- og kennslufræði til kennsluréttinda frá HÍ.

Helstu verkefni Guðfinnu hjá FA tengjast gæðamálum í fullorðinsfræðslu og upplýsingasöfnun meðal samstarfsaðila. Áður starfaði hún sem sérfræðingur á Hagstofu Íslands og sem þýskukennari hjá Verzlunarskóla Íslands.

Mynd 5. Skipting ráðgjafartímans hjá fræðslumiðstöðvum iðngreina janúar–júní 2008

Mynd 6. Skipting ráðgjafartímans hjá símenntunarmiðstöðvum og Mími-símenntun janúar–júní 2008

